

DZIENNIK SUWAŃSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kofarszki 31

SUWAŃKI

TELEFON Nr. 68

WYDAWCA: WŁADYSŁAW BIEGAŃSKI

511,7 miliona złotych pokrytych złotem i walutami

Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę sierpnia

WARSZAWA, 26. VIII. Sprawozdanie Banku Polskiego za drugą dekadę sierpnia wykazuje w dalszym ciągu wielką poprawę interesów naszej instytucji emisyjnej.

Zapas złota osiągnął 135,3 mil. zł., walut 82,8 mil., wzrastając w stosunku do poprzedniej dekady o 7,3 mil. złotych parytetycznych.

Ponieważ część pozycji bilansowych jest wykazywana w złotych parytetowych więc różnice na kursie w drugiej dekadzie dały 69,2 miliony złotych papierowych.

Pozatem powiększył się zapas srebra i bilonu o 15,4 mil. zł. i osiągnął sumę 17,9 mil., powiększył się portfel wekslowy o 2,3 mil. zł. i wyniósł na 20 sierpnia 804 miliony.

Po stronie biernej Bank wykazuje w dalszym ciągu wzrost obrotów banknotów — w stosunku do poprzedniej dekady o 12,2 milionów złotych. Rekord obiegu wyniósł więc 511,7 miliona złotych.

Dwie pozycje obrazujące dotychczasowy stan w walucie obcej zmniejszyły się i dały do zaniku: rachunki w walutach obcych wynoszą 9,2 mil. zł. (mniej o 2,5 mil.), zob-

wiązania reportowe 14,6, zmniejszyły się o 1,1 mil. zł. Rachunki żyrowe wzrosły o 20,7 mil. i wyniosły 117,9 mil. złotych.

POLSKA NIE ZRZEKNE SIĘ SWEGO ŻĄDANIA

Stale miejsce w Radzie Ligi Narodów należy się państwu stanowiącemu przedmurze Zachodu i mającemu ważne kulturalne i polityczne zadania

Wywiad z min. Zaleskim w Berlinie

BERLIN, 26.8. Wczoraj wieczorem przejeżdżał przez Berlin minister spraw zagranicznych Zaleski.

Na dworcu śląskim powitał ministra poseł polski w Berlinie p. Olszewski, członkowie poselstwa oraz przedstawiciele prasy.

W rozmowie z dziennikarzami min. Zaleski oświadczył, iż Polska

nie ma zamiaru wyrzekać się żądania stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów. Dla dobra sprawy ogólnoeuropejskiej Polska może zdecydować się na pewne ustępstwa, traktując je jednak jako tymczasowe.

Na zapytanie, czy Polska zgodziłaby się na otrzymanie półstałego miejsca w Radzie Ligi,

Człczerin na podsłuchu co się dzieje w Genewie

Osiadli się na czas sesji Ligi Narodów w jakimś pobliskim zdrojowisku

MOSKWA, 26.8. Człczerin wkrótce udaje się ponownie w podróż po Europie i ma się zatrzymać w jednej z miejscowości kuracyjnych w pobliżu Genewy dla

obserwowania przebiegu obrad Ligi Narodów. Następnie udaje się do Paryża dla omówienia z Briandem sprawy długów francuskich w Rosji.

Twórca przewrotu greckiego bierze władzę w ręce z powodu nieudolności partii politycznych

ATENY 26.8. Narady przewodców stronnictw politycznych w sprawie utworzenia gabinetu koalicyjnego dotychczas nie da-

ły jeszcze żadnego wyniku. Gen. Kondylis wobec tego postanowił powołać do życia rząd prowizoryczny, którego głównym zadaniem będzie przeprowadzenie nowych wyborów w październiku b. r.

WIEDEN, 26.8. Z Sofii donoszą że wczoraj popołudniu słychać było ogień artyleryjski w okolicach Salonik. Prawdopodobnie będzie o walki artyleryjskie, które rozpoczęły się obecnie w poszczególnych garnizonach tureckich pomiędzy wojskami, stojącymi pod sztandarem gen. Pangalosa i zwolennikami nowego rządu.

Krwawa likwidacja spisku w Turcji

KONSTANTYNOPOL, 26.8. — Tel. wł. — Trybunał niepodległości w Ankarze skazał na śmierć przez powieszenie dalszych czterech członków spisku na życie prezydenta republiki: trzej reżimowi, a mianowicie b. ministra finansów Dżawida, b. ministra oświaty Nazima, deputowanego Hilmiiego i sekretarza stronnictwa unionistów Nayla.

którego czas trwania byłby określony na lat pięć, zamiast trzech — min. Zaleski oświadczył, że nie tyle zależy Polsce na ilości lat, ile na ciągłości zasadania w Radzie. Mandat nawet pięcioletni bez odnowienia na okres na-

stępny nie przedstawiałby dla Polski żadnej wartości. W związku z oświadczeniami kanclerza Niemiec Marksa na zjeździe katolickim we Wrocławiu, iż Niemcy nie mogą zgodzić się na wprowadzenie Polski do Rady Ligi w charakterze przeciwwagi

dla Niemiec — minister Zaleski oświadczył, że Polska nigdy nie motywowała w ten sposób swych żądań.

Polska jest niezależna od żądań niemieckich. Gdyby nawet Niemcy cofnęli swój zamiar wejścia do Rady Ligi — Polska podtrzymałaby swe żądania co do stałego miejsca, gdyż jest państwem 30-miljo-

nowym, najbardziej wysuniętym na wschód Europy, gdzie posiada niezmiernie ważne kulturalne i polityczne zadania, które mają wielkie znaczenie w polityce pokojowej Europy.

Minister odejechał do Paryża, gdzie zabawi trzy dni. (A.T.E.)

W Paryżu - optymizm w Londynie - pesymizm co do obrad genewskich

PARYŻ, 26.8. Francuskie M. S. Z. ogłasza po raz pierwszy komunikat, dotyczący obrad genewskich.

Oświadczenie to stwierdza, iż obecnie pomiędzy Paryżem, Londynem i Madrytem toczą się ożywione rozmowy dyplomatyczne, a przebieg ich wykazuje, iż w dniu 30 sierpnia sprawa reformy Rady Ligi będzie całkowicie załatwiona.

W kołach politycznych francuskich panuje wyraźny optymizm, a zebrania się komisji studjów oczekują w Paryżu ze spokojem i wiarą w pomyslnie usunięcie wszystkich przeszkód.

PARYŻ 26.8. W kondyfijskich kołach politycznych panuje nastroj pesymistyczny co do rokowań genewskich.

Powodem tego jest fakt, iż do tej pory nie zdołano znaleźć zadawalniającego rozwiązania sprawy stałych miejsc w Radzie Ligi.

Polska i Hiszpania żądają gwarancji ponownej wybieralności na miejsce niestałe, wysunięto także propozycje, aby mandat niestały wygasł po pięciu latach nie zaś po trzech, jak dotychczas. Dotąd jednak nie zdołano osiągnąć porozumienia w tej sprawie.

P. Prezydent w Poznaniu

POZNAŃ, 26.8. Krąży tu uporczywe pogłoski o przyjeździe w najbliższym czasie do Poznania p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Jak się dowiadujemy, przyjazd p. Prezydenta ma być związany z jedną z dwu uroczystości, do jakich Poznań przysto-

wuje się w najbliższych miesiącach, a mianowicie albo z otwarciem wystawy gospodarczej, albo z ingresem prymasa Hlonda. Termin przyjazdu p. Prezydenta nie jest jeszcze ostatecznie ustalony.

Ratyfikacja umowy polsko-niemieckiej w sprawie formacji granicznych

WARSZAWA, 26. VIII. Na wczorajszym posiedzeniu Rady ministrów przyjęto przedłożony przez ministra spraw zagranicznych projekt ustawy o ra-

tyfikacji umowy polsko-niemieckiej o obopólnej odprawie celnej i paszportowej oraz w sprawie ruchu kolejowego.

Włochy uznały oficjalnie przynależność Besarabji do Rumunii

BUKARESZT 26.8. Premier Averescu oświadczył, że rząd włoski ratyfikował protokół w

sprawie przyłączenia Besarabji do Rumunii.

Anglja za miejscami niestałymi w Lidze

Kompromisowy projekt lorda Cecila

GENEWA 26.8. Przyjazd lorda Cecila, jako delegata angielskiego uważany jest w kołach politycznych Ligi Narodów jako zapowiedź, iż Anglja forso-

wać będzie kompromisowy projekt miejsc niestałych, ponownie wybieralnych, którego autorem jest, jak wiadomo, lord Cecil.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

WARSZAWA (Dług. fal 480 mtr.)
Godz. 15.00. Komunikat handlowy. G. 17.00. Odczyt z cyklu „Najnowsza historia Polski” wygłosił prof. Henryk Mościcki. Godz. 17.30. Komunikaty handlowe. Godz. 18.00. Odczyt p. t. „Kolebka dzisiejsza” wygł. p. red. Wanda Pełczyńska. Godz. 18.30. Odczyt p. t. „Najlepsze wyczyny sportowe kobiet”, wygł. p. Kazimiera Muszałówna. Godz. 19.00. Odczyt p. t. „Podział administracyjny Rzeczypospolitej” wygł. p. Julian Suski. Godz. 19.25. Nad program „Rozmaitości”. Godz. 20.00. Komunikat rolniczy. Godz. 20.30 — 22.00. Koncert kameralny w wykonaniu Kazimierza (wolonczeta) i Marji (fortepian) Wilko mirskich.
BERLIN. (Długosc fal 504 mtr.). Godz. 17. Koncert. Godz. 20 m. 30. Muzyka lekka.
LIPSK. (Długosc fal 452 mtr.). Godz. 16 m 30. Koncert orkiestry. G. 20. Wieczór muzyki kameralnej.
PRAGA. (Długosc fal 368 mtr.). Godz. 16 m. 30. Koncert sekstetu. G. 20 m. 02. Koncert.

Kto dziś wygrał na loterii

TABELA WIEKSZYCH WYGRANYCH 13-go DNIA CIĄGNIENIA, 5-ej KLASY 13-tej LOTERII PANSIOWEJ
Zł. 25.000 na nr.: 15976.
Zł. 3000 na n-ry: 7741 31858.
Zł. 2000 na n-ry: 22087 34470.
Zł. 1000 na n-ry: 29950 41814 46850 51583 52623 63306.
Zł. 600 na n-ry: 482 12789 17973 21476 39937 40386 40441 40483 46037.
Zł. 500 na n-ry: 11043 11215 13423 17655 19062 25808 30824 33612 36831 39735 43537 47383 47782 60816 61307 64206.
Zł. 400 na n-ry: 207 972 1593 4757 5562 5598 5747 5821 7220 8848 9615 10791 11491 12952 12125 14045 16748 17940 18707 18882 21342 24233 25448 25884 26727 27924 30675 31104 33906 34266 34544 35096 35138 36924 37600 38558 39120 39432 39594 40471 44093 46985 49266 51318 53015 53821 54031 55209 55665 55782 56622 67190 61322.

Kat w Krakowie Powieszenie bandyty Zielińskiego

KRAKÓW 26.8. Dziś nad ranem na podwórzu tutejszego sądu karnego odbyła się egzekucja powieszona znanego na gruncie tutejszym bandyty Zielińskiego, skazanego za dokonanie w bestjałski sposób morderstwa na osobie kasjerki Porebskiej w cegielni Płoszowskiej.

Pan Prezydent nie uwzględnił

wniosku obrony o ulaskawienie skazańca. Wiadomość o tem bandyta Zieliński przyjął w sposób cyniczny, nie okazując żadnej skruchy.

Egzekucji Zielińskiego po raz pierwszy w Krakowie dokonano przez wyznaczony specjalnie w tym celu oddział wojskowy, ale przez urzędowego kata,

Na pogrzebie Valentino policja pałkami przywraca porządek, wskutek paniki wiele osób rannych

NOWY JORK, 26.8. Zwłoki zmarłego artysty filmowego Valentino wystawione zostały w szklanej trumnie na widok publiczny. Przed trumną zebrały się tysiączne tłumy, celem oglądania zwłok. Ścisł był tak wielki, że musiano zawezwać pomocy poli-

cji, która dopiero przy użyciu pałek przywróciła porządek. NOWY JORK, 25.8. W czasie pogrzebu ścisł był jeszcze większy. Gdy policja konna usiłowała powstrzymać tłum, powstała panika. Wiele osób zostało rannych, między innymi 3 kobiety i trzech policjanci.

Ostatnia fotografia

RUDOLF VALENTINO prowadzany do szpitala na operację, która jednak nie zakończyła jego życia

MINISTER AUGUST ZALESKI na dworcu Głównym w Warszawie na chwile przed odjazdem

Niebezpieczeństwo dla sanacji gospodarczej Polski

Wysokość cen na rynku wewnętrznym i jakość eksportu

Minister przemysłu i handlu uderza na alarm

Minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski droga wywiadów prasowych rozpoczął propagandę za obniżeniem cen towarów w Polsce.

Pozłom cen i „równowagę towarową” waluty — to jedno z głównych ogniw gospodarczego odrodzenia. Z powodu wysokości cen na rynku wewnętrznym już raz zamiataliśmy w Polsce program sanacyjny.

Niezdrowym i wręcz katastrofalnym objawem gospodarczym jest fakt, iż w chwili stabilizacji, a nawet wyraźnej tendencji wzrostowej złotego — ceny towarów na rynku wewnętrznym zamiast obniżać się, idą w górę. W rezultacie możemy dojść do tego stanu, iż między kursem złotego, a ceną towarów w Polsce wytworzy się tak wielka różnica, że eksport zagranicę będzie uniemożliwiony. Innymi słowy: złoty na rynkach zagranicznych będzie miał większą wartość, aniżeli na rynku krajowym.

Ostatnio spadek kursu złotego stworzył dogodny warunki dla eksportu. Ale zaledwie doprowadzono do stabilizacji złotego, ceny towarów w Polsce zwyższyły. Powstaje obawa spadku siły nabywczej naszej waluty wewnątrz kraju.

Objaw ten stanowi klęskę gospodarczą i społeczną, z którą min. Kwiatkowski zapowiada walkę, wzywając przemysł i handel do obniżenia cen i zadowolenia się godziwym zyskiem.

P. minister podnosi równocześnie konieczność poprawienia jakości naszego eksportu, który ilościowo jest w tej chwili zadowalający.

Wciąż jeszcze — mówi p. minister — wywołamy drzewo w stanie surowym i prymitywne surowce roślinne. A powinniśmy wywozić kwalifikowane nasiona, wyroby mięsne, kromkał, spirytus etc. Musimy poprawić jakość naszego eksportu we wszystkich dziedzinach, mając pod względem handlowym i produkcyjnym tak korzystne w Europie położenie.

Hiszpański szach Wielkiej Brytanji

Główna arterja wszechświatowej polityki angielskiej w niebezpieczeństwie

W przededniu lesiennych obrad Ligi Narodów w Genewie wysunął rząd hiszpański cicho i niespodzianie sprawę Tange'u.

niezmiernie drażliwa dla polityki angielskiej. Hiszpania zażądała wyłącznego protektoratu nad Tangerem albo stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Zawarty w r. 1906 traktat w Algieras uregulował konflikt marokański i uznał portowe miasto Tanger za neutralne i pozostające pod opieką

Anglii, Francji i Hiszpanji. Było to niewątpliwie zwycięstwo

Twórcza praca ministerstwa skarbu

55 ustaw i rozporządzeń

Wyrazem twórczej pracy rządu w dziedzinie sanacji gospodarczej jest wielka ilość ustaw i rozporządzeń, opracowywanych w chwili obecnej w przyspieszonym tempie przez ministerstwo skarbu, a które w znacznej części wydane zostaną na mocy pełnomocnictw.

Z 55 tych ustaw i rozporządzeń 29 dotyczy spraw walutowych i kredytowych, 6 ustaw i rozporządzeń z zakresu działania departamentu podatków i opłat, 6 — departamentu cel, 5 — departamentu akcyz i monopoli, 3 — departamentu kasowego, 2 ustawy w za-

kresie działania departamentu budżetowego oraz 4 projekty zarządzeń w zakresie działania państwowego urzędu kontroli ubezpieczeń.

13 gotowych już projektów było przedmiotem ankiety finansowej, zwolanej przez ministra skarbu w celu uzgodnienia ich z poszczególnymi, wysuwanymi przez życie gospodarcze. Ustawy te w pierwszym rzędzie będą tematem narad Rady ministrów. Z projektów pozostałych, pewna część również jest już na ukończeniu, pozostałe znajdują się jeszcze w opracowaniu.

Na gruzach trzech ministerstw wyrasta jedno ministerstwo komunikacji

Obejmie koleje, poczty, drogi zwykłe i wodne, żegluga morską i lotnictwo cywilne

WARSZAWA, 26. VIII. P. minister kolei Romocki zapoznał wczoraj prasę z pracami, zmierzającymi do organizacji ministerstwa komunikacji.

Ministerstwo kolei będzie skasowane, a jego miejsce zajmie Generalna dyrekcja kolei, która wejdzie w skład ministerstwa komunikacji, ale wyposażona będzie w znaczną samodzielność. Podlegać będzie bezpośrednio ministrowi komunikacji, który zatrzymuje prawo zwierzchniego nadzoru i ogólnej polityki ekonomiczno-taryfowej. Dotychczasowi pracownicy kolejowej przejdą automatycznie do Generalnej dyrekcji, nie tracąc nic z nabytych praw.

Z ministerstwa przemysłu i han-

dlu przejdzie do min. komunikacji Generalna dyrekcja poczty i telegrafów, jako samodzielna jednostka. Z ministerstwa robót publicznych, które będzie zniszczone, przejdą do min. komunikacji wszystkie sprawy drogowe oraz drogi wodne.

Ministerstwo komunikacji obejmie dalej sprawy żeglugi morskiej i lotnictwa cywilnego.

Będą utworzone w tem ministerstwie 2 podsekretariaty stanu dla 2 głównych działów komunikacji t. j. kolejowego oraz drogowo-wodnego.

Projekty te będą w najbliższych dniach zdecydowane przez Radę ministrów.

Lepiej być pisarzem hipotecznym, niż sędzią

W sprawiedliwości nie wszystko jest sprawiedliwe

Od jednego z adwokatów otrzymujemy następujące uwagi: Do wielu nonsensów, rujnujących życie gospodarcze, zaliczyć należy także dla pisarzy hipotecznych w Kongresówce, wprowadzoną w r. 1924.

Także ta ustanawia horrendalne pobory dla pisarzy hipotecznych, sięgające niekiedy, szczególnie w hipotekach przy sądach okręgowych od 20.000 do 30.000 złotych czystego dochodu miesięcznie.

Od każdego wniosku, czy to o przepisanie tytułu własności, czy to zabezpieczenie obliwu, regulacji spadku, zapisanie kaucji, hipoteki sądowej lub hipoteki prawnej, oraz od wszelkich ostrzeżeń, pisarz pobiera na swoją rzecz procentową opłatę od nominalnej sumy wpisu, a mianowicie 1 proc. od sumy do 20.000 złotych i do 50 złotych od nadwyżki, niezależnie od opłat od wniosku i treści projektowanych do wykazu.

Pisarz hipoteczny dzięki tej ustawie stał się współnikiem do wszystkich obrotów ekonomicznych, o ile mają związek z nieruchomością. We wszystkich ma-

sach spadkowych w jego okręgu ma on udział jako sukcesor konieczny, pobierający procentową opłatę od nominalnej wartości spadku. Nawet w tych wypadkach, gdy skarb nie pobiera żadnych opłat np. od kaucji hipotecznych, zapisywanych jako zabezpieczenie kredytu otwartego, lub wekslowego i innych zobowiązań, pisarz hipoteczny ma dzięki ustawie zapewniony legalny udział procentowy w transakcji, do której żadnego kapitału swego nie włożył. Stąd pisarz hipoteczny przy kancelariach sądów okręgowych, w których archiwum zgromadzone są niekiedy do 10.000 ksiąg hipotecznych, zbierają horrendalnie wielkie żniwa, sięgające do 300.000 rocznie, gdy tymczasem sędziowie przy sądach okręgowych zasiadają na sesjach w wytartych spodniach i wykrzywionych butach. Czy to sprawiedliwe?..

Zwyzka złotego na giełdzie gdańskiej

GDANSK. 25.8. Kurs złotego podniósł się dzisiaj ponownie, dochodząc w obrotach na giełdzie oficjalnej do 57.5 za gotówkę, oraz do 57.4 przy wypłatach na Warszawę. Na giełdzie dzisiejszej dokonano następujących obrotów: w gotówce 65.000 zł., w wypłatach na Warszawę 171.000 zł.

ZBIOROWE ZATRUCIE GRZYBAMI

Zgon czworga dzieci

BYDGOSZCZ. 25.8. W powiecie Wyrzysk z powodu zatrucia grzybami zmarł 13-letni chłopiec Szpot, następnego dnia zmarła w straszliwych męczarniach jego siostra, w dwa dni później dwie pozostałe siostry.

Strażnicy rzeczni -- mordercami

Zabili dwóch rybaków i zwłoki ich rzucili do Wisły

TORUŃ. 25.8. W miejscowości Brzoza pod Toruniem, strażnicy rzeczni Lein i Burzyński, zauważwszy nad Wisłą dwu braci Walickich, podejrzanych o kradzież ryb i niedozwolony połów, pod-

plynęli do nich łodzią i z odległości 15 kroków położyli czterema strzałami obu trupem, następnie zaś wrzucili zwłoki ich do Wisły. Morderców aresztowano i oddstawiono do więzienia w Toruniu.

Flota sowiecka zagraża Indjom

Rewelacje prasy angielskiej

LONDYN 25.8. Dzienniki londyńskie zwracają uwagę na stworzenie przez rząd sowiecki nowych linii powietrznych na północnej granicy Indji. Przy tej sposobności prasa przypomina, iż rząd sowiecki posiada około 1.500 samolotów i że Ry-

kow uzyskał w roku ubiegłym na doświadczenia lotnicze kredyt w wysokości 4 mil. f. szt. W związku z tem pisma wyrażają obawę, że o ile Emir Afganistanu ulegnie wpływom sowieckim — Indje mogą być zagrożone.

Walka z bezpartyjną prasą

Wydalenie dziennikarza z Rosji

MOSKWA. 25.8. — Tel. wł. — Rząd sowiecki wydalł z granic Rosji znanego literata i publicystę rosyjskiego, Leźniewa, byłego redaktora pism „Rossija” i „Nowaja Rossija”, które ukazywały się w Moskwie w latach 1921 — 1925.

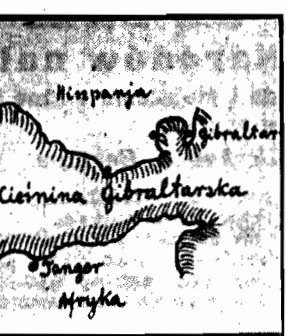
Pismo Leźniewa było jedynym w Rosji sowieckiej bezpartyjnym

pisem literackim i politycznym. Leźniew popierał azjatycką politykę rządu Sowietów, poza tem jednak prowadził ostrożną akcję opozycyjną. Ostatnio pismo jego zyskało taką popularność i wpływy, że rząd sowiecki zawiesił wprawdzie wydawnictwo, następnie zaś wydalł p. Leźniewa.

Ławra Peczerska na muzea sowieckie

I mieszkania dla robotników

KIJÓW. 25.8. Komitet wykonawczy K. P. powziął decyzję przekazania części sławnej Peczerskiej Ławry na urządzenie muzeów sowieckich, przeznaczając na mieszkania dla zasłużonych dla komunizmu robotników. Decyzja wywołała ostre wrzenie wśród miejscowej ludności.

polityki angielskiej, która za wszelką cenę nie chciała dopuścić, by miasto, panujące strategicznie nad drogą, wiodącą do Indji.

Do walki z Anglią stają Francja, Hiszpania, Włochy i... Egipt. Główna arterja wszechświatowej polityki angielskiej: Gibraltar, Malta, Cypr, Suez, Aden, Colombo, Singapur, Hongkong została zaszachowana w przeddzień decydujących obrad Ligi Narodów.

Perspektywa targów zapowiada się więc niezwykle interesująca. Argumenty są zbyt ważne, zbyt czułe dla ucha angielskiego, by główny mandatariusz Ligi Narodów nie był zmuszony do pewnych ustępstw na rzecz Hiszpanji, Francji, a może nawet Włoch.

Narazie nie wiemy, jakiej taktyki użyje Madryt. Nie wiemy również jak zareaguje Londyn. Prawdopodobnie wyzyska przedewszystkiem argumenty podsuwane mu przez

prase niemiecką, która żąda oddzielnego traktowania obu postulatów Hiszpanji, jako niepozostających w żadnym ze sobą przyczynowym związku.

Cokolwiekby nastąpi, sprawa Tangeru wypłynie w znacznej mierze i na przebieg spraw polskich w Genewie.

Rezultat zawisł w dużej mierze od taktyki, jaką postuluje się bezdziej minister Zaleski, który właśnie wczoraj wyjechał na Zachód.

NAJMŁODSZY, A JEDNAK ROKUJĄCY WIELKĄ PRZYSZŁOŚĆ

Przemysł radiotechniczny w Polsce

NA DRODZE DO OPANOWANIA RYNKU KRAJOWEGO

Najmłodszy, jednak rokujący wielką przyszłość gałęzią naszego przemysłu jest

przemysł radiotechniczny. Obecnie istnieje w Polsce około 20 warsztatów radiotechnicznych, a wszystkie rozwijają się szybko, powiększając i doskonaląc swą produkcję.

Ostatnimi czasy krajowa radiotechnika uniezależniła się prawie zupełnie od zagranicy. W polskich warsztatach, zatrudniają cych obecnie

około 1000 robotników i około 100 inżynierów i techników, wyrabiane są wszystkie prawie części budowanych aparatów od najprostszych do najbardziej skomplikowanych, a które nie ustępują w niczym wyrobom zagranicznym.

Mimo to z racji pewnej różnicy w cenach (od 10 — 15 proc.) import zagraniczny

jest bardzo znaczny. Przemysł krajowy, który mógłby zaspokoić całkowicie potrzeby rynku, pokrywa je dotąd zaledwie w 25 proc., resztę dostarcza zagranicą, głównie Niemcy.

Wartość produkcji rocznej naszego przemysłu radiotechnicznego wynosi obecnie około 3 milj. zł. rocznie (wobec 500.000 mili. dolarów w St. Zjedn.). Szybki rozwój radiofonji w Polsce otwiera przed przemysłem naszym szerokie możliwości rozwoju i na leży przypuszczać, że ta gałęź przemysłu w ciągu najbliższych paru lat powiększy swą produkcję wielokrotnie i po opanowaniu własnego rynku będzie mogła

współzawodniczyć z zagranicą na rynkach wschodnich.

O rozwoju radiofonji w Polsce dają pojęcie następujące cyfry:

Obecnie mamy w kraju około 30.000 aparatów odbiorczych, w tem około 20.000 zarejestrowanych, a liczbą ich ku końcowi roku, uwzględniając dotychczasowe tempo, prawdopodobnie wzrośnie do 70.000. Sama Warszawa nabywa dziennie 50 do 100 sztuk aparatów radiofonicznych.

Krwawy czekiści uratowany od stryczka w Berlinie

Wymieniony będzie za 14 komunistów niemieckich

BERLIN. 25.8. — Tel. wł. — „Rul” donosi, że rosyjski komunist Skobolewski, który ma być wymieniony za innych 14 wię-

niów politycznych, w rzeczywistości nazywa się Kryłow i był jednym z wyższych funkcjonariuszów czerezwyczałki.

Walka z eksportem polskiego węgla

Na komunistyczną komendę dokonano nowego zamachu na pośląg węglowy

KATOWICE. 25.8. Wydarzyła się tu znów katastrofa kolejowa z pociągiem węglowym. Lokomotywa pociągu węglowego na stacji Ligota wykołała się, przyczem 5 wagonów uległo zupełnemu rozbiciu. Tor kolejowy prowadzący do sąsiednich ko-

pałi, został zatarasowany na kilka dni tak, iż kopalnie owe musiały wstrzymać wysyłkę węgla. Kraja pogłoski, iż jest to akcja sabotażowa ze strony komunistów, którzy chcą udaremnić wysyłkę węgla do Anglii

Szef francuskiej misji wojskowej w Polsce

na G. Śląsku

KATOWICE. 25.8. Dziś przybył na Górny Śląsk szef wojskowej misji francuskiej w Polsce, gen. Charpy, celem zaznajomienia się z przemysłem górnoślą-

skim. Generałowi towarzyszy francuski major Esman. Pobyt generała Charpy na Górnym Śląsku potrwa do 28 b. m.

Deska ratunku dla upadających banków

w Banku Gospodarstwa Krajowego

Przy Banku Gospodarstwa Krajowego powstanie w najbliższym czasie nowa instytucja, której za daniem będzie przeprowadzanie sanacji banków.

Instytucja ta będzie podległa

bezpośrednio ministerstwu skarbu.

Na akcje sanacji banków przeznaczono 30 milionów złotych, pozostałych z 65 milionowego kapitału uchwalonego przez Sejm.

Precz z macherami importowymi!

Protekcja nie będzie miała wstępu do min. przem. i handlu

WARSZAWA, 26. VIII. Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje:

Zdarza się niejednokrotnie, iż osoby składające podania i petycje do ministerstwa w sprawach zezwoleń na przywóz reglamentowanych towarów zabiegają u p. ministra przez osoby trzecie o protekcję.

Zostało stwierdzone, że są to

osoby, które zawodowo i zarobkowo uprawiają proceder protekcji. P. minister polecił ostrzec zainteresowanych, że w tych wypadkach podania, czy petycje będą bezwzględnie negatywnie załatwiane bez rozpatrywania sprawy, a firmy będą pozbawione raz na zawsze prawa otrzymywania zezwoleń. Pozatem lista tych firm będzie publikowana.

Akcje skoczyły znów o 10 -- 15 proc.

Dolar spadł poniżej 9 zł.

Na giełdzie tak oficjalnej, jak i nieoficjalnej dalsza wyższka kursów akcji o 10—15 proc. Zapotrzebowanie duże przy znacznie mniejszej podaży. Transzacje znaczne. Dokonano np. obrotów 33 tysiącami akcji Lilpola.

Dolar słaby. Kurs na giełdzie oficjalnej niezmięniomy, na nieoficjalnej obniżony do 8.98 — 8.99 zł. za dolara. B. Polski przydzielni 165.000 dolarów, pokrywając całe zapotrzebowanie.

Nowy rok szkolny w korpusach kadetów

We Lwowie i Rawiczu -- 15 września, w Chełmnie nieco później

Przeniesiony z Modlina do Chełmna na Pomorze korpus kadetów Nr. 2 rozpocznie nowy rok szkolny w nieco późniejszym terminie z powodu remontu budynku szkolnego.

Nauka w najwyższej klasie, t. j. w kompanji piątej rozpocznie

się 15 września — w reszcie zaś klas niższych dopiero 27 września r. b.

W dwu innych korpusach we Lwowie i w Rawiczu rozpoczęcie roku szkolnego podobnie, jak w innych szkołach państwowych 15 września.

Czy traktat polsko-grecki będzie anulowany

przez nowego dyktatora Grecji?

Wiadomości, nadchodzące z Aten, o anulowaniu przez nowego greckiego dyktatora gen. Kondilisa wszelkich umów i traktatów międzynarodowych, zawartych przez Grecję za czasów prezydentury Pangelosa, dotychczas nie znajdują oficjalnego potwierdzenia.

Sprawa ta również żywo obchodzi Polskę, która zawarła o-

statnio z Grecją traktat handlowy i nawigacyjny.

Jak nas informują z kół miarodajnych, pogłoska o anulowaniu traktatów jest nieprawdopodobna, bowiem krok podobny poważnie skomplikowałby sytuację nowego rządu greckiego w stosunkach międzynarodowych.

Ze strachu przed ruchem włościańskim

Zakaz kongresu młodzieży wiejskiej w Bułgarii

Bułgarska rada ministrów odmówiła zezwolenia na kongres Słowiańskiego Związku Młodzieży Wiejskiej, zapowiedziany do Sofji na 19 i 20 września r. b. Do Słowiańskiego Związku należą społeczno-wychowawcze organizacje młodzieży wiejskiej z Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Bułgarii i Łużyc, które nie mają nic wspólnego z komunistami. W dodatku kongres ten całkowicie miał być poświęcony za-

gadnieniom programowo-metodycznym.

Venizelos wraca znów na widowie jako kandydat na prezydenta

WIENIE. 25.8. Zwolennicy Venizelosa domagają się objęcia przez niego prezydentury.

REDUKCJA HAREMU

ze względów oszczędnościowych

Nierwytka operacja finansowa maharadży

Nie tylko państwa europejskie, ale nawet maharadźwie indyjscy żyją pod znakiem oszczędności finansowych, redukcji i naprawy skarbu.

Ofiarą takiego kryzysu padł maharadża Durbaru, któremu oświadczył jego minister finansów, iż ze względu na zachwianą równowagę budżetową zredukować musi harem.

Obywatele nie mają nic przeciwko temu, aby dostojny władca, który liczy obecnie dopiero 30 rok życia trzymał na swym dworze dwie faworyty, 12 hurys i 12 tancerek, ale reszta dam, żyjących w zupełnej bezczynności musi oddać ze swego haremu, albowiem apataże ich zbyt obciążają skarb państwa.

Oświadczenie ministra finansów wyprowadziło maharadżę z równowagi.

Zł doradcy usiłowali namówić, aby kazal powiesić urzędnika za jego zachowanie, władca Durbaru jest jednak człowiekiem europejskiej kultury, wykształconym w Londynie i Paryżu, wie przeto co znaczy głos oszczędnego ministra.

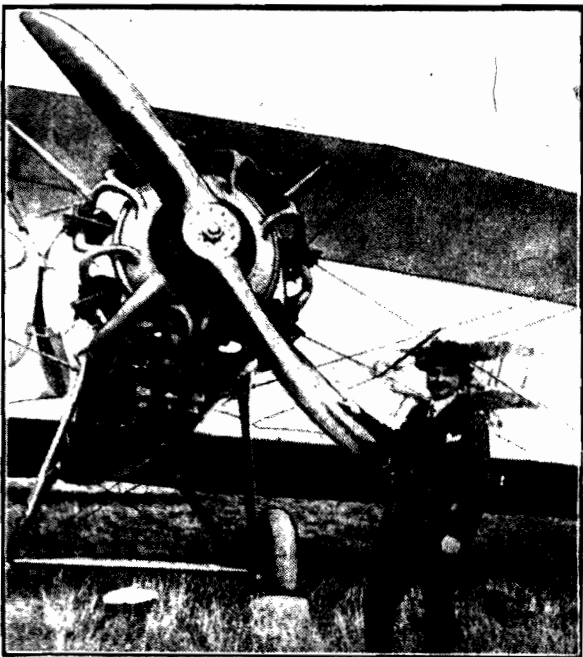
Jak jednak przeprowadził redukcję w haremie?

Łatwiej bowiem w Europie dać dymisie kuzynkowi wpływowego posła, niż pozbyć się kobiety.

Maharadża polecił więc tę funkcję jednemu z najsędziwszych i nabożniejszych starców, sam zaś wyjechał na przeciąg kilku tygodni w gościnę do sąsiedniego władcy.

Za żadną bowiem cenę nie chce być świadkiem tych scen, które dzieją się w jego haremie podczas redukcji.

Pionier lotnictwa

Louis Blériot, który d. 25 lipca 1909 r. pierwszy przeleciał kanał La Manche na aeroplanie swego wynalazku z silnikiem 25-konnym, powtórzył ten lot obecnie na małym samolocie 420-konnej mocy.

ZWIĄZEK RYCERZY WALKI

z flirtem i pocałunkiem

Londyński klub błękitnej wstęgi

W Londynie powstał nowy klub o nazwie „Związek błękitnej wstęgi”. Należą do niego od lat 16—35 i mężczyźni w wieku od 18 do—50 lat.

Naczelnikiem klubu stoi 37-letni wytworny i piękny gentelman, londyński, Sir Alfred Yers.

Stowarzyszeni noszą podczas urzędnych posiedzeń błękitne szarfy, na codzień zadawają się kokardkami w butonierce.

Mają za cel na celu walkę z kłamstwem, flirtem, pocałunkami i rozwodami.

Kawalerzy i damy „błękitnej wstęgi” nigdy nie mówią sobie pochlebstw lecz bez żonady wygłaszają prawde.

Życie wiec klubowców przybiera formy niezrozumiałe dla otoczenia.

Z tem jednak bieda, że „błękitni” zniechęceni są przez spowiednika, w których żyją.

Uważają ich powszechnie za dziwaków, źle wychowanych i impertynentów.

W pewnych sferach bojkotują klubowców nie chcąc się narazić na ich prawdomówność.

Książę kusiciel

W Stanach Zjednoczonych na „Książę kusiciel”, w którym główna rolę grają obecnie film „Książę i pani” i Ben Lyon.

Roztrabanda carskich klejnotów

Pani Bucknell, żona angielskiego attaché morskiego w Piotrogrodzie, zdołała uniknąć prześladowań bolszewickich i przewiozła część od-

danych jej na przechowanie klejnotów carskich. Obecnie przybyła do Ameryki.

Przeniesienie 6-cio piętrowego domu, z miejsca na miejsce

Nie naruszono ani jednej cegły, nie zbito ani jednej szyby

W mieście amerykańskim Northwich przetransportowano na odległość 120 metrów sześciopiętrowy dom długości 72 metrów a szerokości 60 metrów.

Pracy tej dokonano w ciągu pięciu dni, używając elektrycznych dźwigów, które podważono fundamenty i podniesiono je na 4 metry w górę.

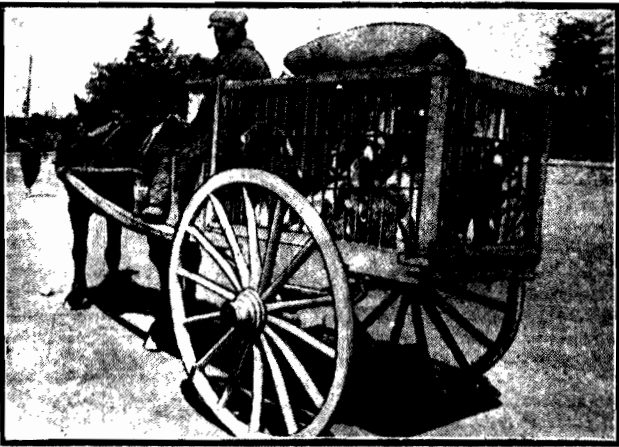
Robota była tak precyzyjna, iż w całym domu nie zniszczono

ani jednej cegły i nie rozbito ani jednego okna.

W czasie przenosin kamienicy nikt z mieszkańców nie wyprowadził się z mieszkania, a mieszcząca się na parterze kawiarnia pełna była gości, którzy w czasie przesuwanego domu grali w bilard, lub czytali dzienniki.

Kamienicę przesunęto ze względu na konieczność rozszerzenia ulicy.

Ateński czyściciel miasta

W Atenach podobnie jak dawniej w Konstantynopolu rozpoczęto trzebieżenie bezdomnych psów.

Nr. 34-ty. JUŻ WYSZEDŁ. Nr. 34-ty.

PRZEGLĄD SPORTOWY

30c

Śmiertelna zwada nożowców

Jeden miał noża w sercu

W Warszawie 26. VIII. Młody Stanisław Olszewski (Sojska 7), zwanym w złodziejskiej kompanii „Kura” i groźnej sławy Janem Tarowskim o przezwisku „Cygan” stanął drobiazgowo „Małej Jaski”.

Był to mieszkaniec Heleny Sojskiej przy ul. Pańskiej 95, który w dniu 26. VIII. 1934 roku w Warszawie w niebyłej okrywkach opuszczał w drodze widmo zaintrygowanego „Małej Jaski” pełne o „Kure” przeciw „Cyganowi”.

Według wszelkich prawideł złodziejskiej kompanii i dopiero gdy „Cygan” rzucił imię „Małej Jaski” w ręku Olszewskiego błysnął nóż, niedostrzeżony ruchem wysunięty z rękawa.

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

chwył się za serce „Małej Jaski”.

Też nocy powalano na chodnika naprzeciw domu Nr. 17 przy ul. Pańskiej bezwładnie kawałki ciała.

Przez parę dni strażnik nie miał ustalić sprawy zbrodni. Dopiero zeznanie

dozorcy z dnia 26. VIII. 1934 roku

W nocy 26. VIII. 1934 roku w mieszkaniu wychodzącym z mieszkania Świeżyńskiej, wszyscy zaintrygowani, czy też udawali pijanych, przyczem wleki imędzy sobą jakiegoś nieprzytomnego aż do bezwładności człowieka.

Olszewskiego aresztowano. Sąd okręgowy skazał go na

Obecnie wydano wyrok 14 lat więzienia.

CREOSOLIN

Leżący wioską G. Marjan Boglio, przyjaciel poety Odrzela d'Annunzio, przedstawił Museo liniami nowy wynalazek o nazwie „Blasos”.

Jest to wyjątkowo ciężki płyn służący do skrapiania roślin.

Zboże polecone opozą, nie rasta się w sposób dotąd niespotykany w przyrodzie.

Na źdźbła pszenicy powstają bowiem kłosa, a wydatność plonu powiększa się kilkakrotnie razy.

Najważniejszym na dotychczas biorosa okazał się psz.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Siekierę pomorską zaradę

Straszna zbrodnia na zaręczynach

We wsi Komorniki w pow. wielkopolskim odbyły się zaręczyny młodego gospodarza Jana Martyna.

W czasie zabawy do 10-tych wsiła nagle młoda panna, wioślana, w chwili gdy stała przed stołem, obłąkała się, w tym czasie, w chwili gdy stała przed stołem, obłąkała się, w tym czasie, w chwili gdy stała przed stołem, obłąkała się.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Wprowadził go do uprawy 2 miliony lirów, ale ta ilość metra może obsłużyć tylko niewielką polną rolę, w kałkucjach.

Dobrana para

SZYMPANS I MIEDZWIADEK

Kontredans dygnitarzy sowieckich

TESTAMENT DZIERŻYŃSKIEGO

bezwzględne przeprowadzenie opozycji,

jest realizowany w szybkim tempie

Z Moskwy donoszą

Nominacja Mikajana w miejsce Kamieniewa na stanowisko komisarza dla handlu, komentowana jest w kręgach poinformowanych, jako zamiar bezwzględnej realizacji „testamentu” Dzierżyńskiego w kierunku zgniecenia i wydalenia wszystkich dygnitarzy, podejrzanych o sympatyzowanie z opozycją.

Jeszcze więcej krytyki wywołała osoba nowomianowanego następcy Kamieniewa. Wiadomym jest, że Mikajana nie posiadającego żadnych kwalifikacji na kierownika gospodarczego życia w Sowietach, że nigdy nie wspólnego z ekonomicznymi zagadnieniami nie miał, wszedł zaś w skład rządu jedynie dlatego, że jest bardzo oddany Stałnowi.

Faktycznie zaś spadek po Kamieniewie obejmuje znany też w Polsce działacz Fürstenberg-Ha-

miecki, którego nominacja na zastępcę Mikajana ogłoszona zostanie już w dniach najbliższych.

Równocześnie następuje bliźszy pomocnik Kamieniewa, Frankha, który przez cały czas panowania bolszewickiego odgrywał wybitną rolę w życiu gospodarczym. Potwierdza się również wiadomość o wydaleniu Piatakowa, słynnego bolszewika na Ukrainie

Ogromna sensacja wyburzyła ogłoszenie postanowienia o wydaleniu z urzędów całej komisji kierującej pracami zarządczymi, zwanego „Złataczka”.

Przed tym „Złataczka” stał się „Złataczka” zaproposował Olszewskiemu ułaskawienie pod warunkiem ogłoszenia skruch. Olszewski odmówił, oświadczył, że będzie nadal bronił swych poglądów o pozycji

Wszyscy tańczą „charlestona”

Amerykańska reklama filmu przed kinem „Rialto” w Chicago.

Korespondencja z Wisztynia.

Miasteczko Wisztyniec leży obecnie na terytorjum Litwy Kowieńskiej. Ważny ten punkt strategiczny został „dobrowolnie oddany litwinom w r. 1920 na niefortunnej konferencji polsko-litewskiej w Suwałkach, chociaż w r. 1919, przy ustaleniu linii demarkacyjnej polako-litewskiej, miasteczko łącznie z gminą weszło w obręb granic Polski.

Z objęciem Wisztynia przez litwinów wszelki ruch narodowy polski został doszczętnie stłumiony. Liczne jednostki, które z całym zaparciem pracowały na polu narodowym, urządziły wiece, zbierały podpisy na petycjach, wynosiły uchwały, zmuszone były wyemigrować z Wisztynia, lub przepłacić długoterminowym więzieniem w Kownie, gdzie potracili zdrowie i nawet życie.

Ten terror litewski trwał, aż do lata/roku bieżącego; nawet wiec polski lub przyjazd posła polskiego w tym okresie nie mogli się odbyć.

Dopiero gdy rząd chrześcijańskiej demokracji musiał ustąpić i do władzy w Kownie przyszedli ludzie więcej liberalni polskość w Wisztyniu nieco odżyła i upomniała się o swoje prawa narodowe.

Tak w lipcu r. b. przyjechał do Wisztynia poseł polski p. W. Budzyński zebrał wiec, na który przybyło około 1500 osób. Na wiecu omówiono sprawy szkolne i sprawy kulturalne narodowe polskie. Nieobeszło się naturalnie bez sprzeciwu polski i miejscowych działaczy litewskich w osobie p. Grygajtisa, którzy chcieli, aby wiec odbył się w języku litewskim, ale im się to nie udało i na wiecu przemawiano tylko po polsku.

Tak liczny udział polaków jeszcze raz dowiódł, że miasteczko Wisztyniec jest polskie i powinno należeć do Polski.

W nie jest to wyspa wśród morza litewskiego, a nierozważnie związane z terenem etnograficznym polskim.

Dowodzą litewskie, które w pierwszych latach września r. 1919 ustalało linię demarkacyjną polsko-litewską, doskonale rozumiało polskość Wisztynia i okolicy, nie upierało się więc przy tym terenie i odstąpiło go Polsce łącznie z Lubowem, również polskim jak Wisztyniec. Czemu się kierowała delegacja polska na konferencję Suwalskiej w r. 1920 odstępując polskie terytorjum Litwie, a zatrzymując w całości litewską gminę Krasnowo i w połowie Sejwejską przy Polsce, zrozumieć trudno. Krzywdę, jako przez to wyrządzono ludności polskiej i litewskiej nie da się łatwo powetować.

Dzisiejsze położenie Wisztynia pod względem gospodarczym jest również ciężkie jak i pod względem narodowym.

Pomimo iż Wisztyniec leży na samej granicy pruskiej i posiada koniarstwo, mało to wpływa na ożywienie życia miejscowego. Dotychczasowy ucisk narodowości kamieniem przyniósł wszystkim, nie tylko polakom ale i żydom i Niemcom mieszkającym Wisztynia.

Szczególnie żydzi to odczuili i masowo wyemigrowali. Przed wojną w Wisztyniu było zgóra trzysta rodzin żydowskich, obecnie pozostało kilkanaście... Do kilku rodzin litewskich, jakie były w Wisztyniu przed wojną przybyło obecnie trochę urzędników i policji litewskiej, co odgrywa taką samą rolę na organizmie Wisztynia, jak dawniejsi rosyjscy urzędnicy. Innych zmian narodowościowych w Wisztyniu nie zaszło. Polacy stanowią ogromną większość około 2500 mieszkańców, Niemcy około 500 i trochę żydów. Ogólna liczba ludności przed wojną wynosiła około 3.500 osób.

Mówiąc o Wisztyniu przypomnijmy sobie trochę z dziejów miasteczka.

Wisztyniec osada, dawniej

miasteczko, leży w powiecie Wykowskim na północnym brzegu jeziora tejże nazwy. Od Wykowszank odległość wiorst, od Suwałk 48 w. Za czasów przedrosborskich miasteczko leżało w województwie Trockim powiecie Kowieńskim. Powstanie Wisztynia nie jest ściśle ustalone. Według tradycji miejscowej miasteczko miało być w wieku XV osadzone przy rzece Plesie i nazwane się Tur, później posunięte do jeziora Wisztynieckiego, przyjęło od tego jeziora nazwę. To jednak pewne, że Zygmunt August dopiero w r. 1560 kazał zbudować tu kościół parafialny z drzewa pod wezwaniem św. Trójcy. W r. 1570 tenże król, przywilejem z 8 września 1570 r. w Warszawie wydanym nadał miastu prawo magdeburskie, w herbie jednoróżca i zatwierdzenie teraźniejszej nazwy.

Wisztyniec był oddawna miastem handlowym i oddawna zamieszkałym przez żydów. Dokumentem z d. 18 stycznia 1589 roku Krzysztof Jeśman starosta Wisztyniecki przeznaczył im grunt na mogiłki i bożnicę.

Pierwszy kościół w r. 1668 został zrabowany przez Prusaków zgorzał. Dopiero w r. 1728 Krzysztof z Kozielecka Puzyna, wojewoda Mściłowski i starosta Wisztyniecki wystawił wspólnie z miastem nowy kościół drewniany, który przetrwał do wieku ubiegłego. Nowowyzbudowany kościół uzyskał proboszcza dopiero w r. 1736, kiedy to z dozwolenia biskupa Wileńskiego sprowadzona tu została misja ks. Jezuitów. Za indultem papieża Benedykta XIV z d. 19 maja 1741 Jezuiti ustanowili w tym kościele braństwo Serca Jezusowego.

Nowy kościół murowany istniejący do dnia dzisiejszego zbudowano w r. 1829.

W skarbcu kościelnym, jako osobliwość był ornat biały, z dawnych pasów polskich, sprawiony przez rodzinę Michała Zerobkiewicza, niedługo dzierżawcę folwarku rządowego Łuki.

Od roku 1842 istnieje w Wisztyniu kościół filialny parafii ewangelicko-angsburskiej wiażajńskiej.

Wisztynieckie starostwo niegrodowe podług metryki litewskiej powstało około 1583 roku obejmowało miasto Wisztyniec, a odr. 1771 i wójtostwo, w tym ostatnim roku starostwo posiadał Puzyna starosta Upiecki.

Z upadkiem Rzeczypospolitej Polskiej Wisztyniec z całą Suwalszczyzną przeszedł pod panowanie Pruskie, a od Kongresu Wiedeńskiego wrócił do Polski i wszedł w skład t. z. kongresówki.

Korespondencja z gminy Wólka.

Pan wójt—dygnitarz gminy.

Równość społeczna miała po wasze czasy swoje zastosowanie. Mawialiśmy ongi „szlachcic na zagrodzie—równy wojewodzie”. Dziś to pojęcie rozszerzyło się na wszystkich, każdy jest szlacholcem, bo ma równe prawa i równe obowiązki i jednakowo jest synem wspólnej ojczyzny. Wywyższy człowieka nad innymi może tylko osobista zasługa względem ogółu, rozum i wysoka wartość moralna. Przed takim obywatelom każdy powinien skłonić głowę i oddać mu zasłużoną cześć.

Ale taki człowiek napewno nie panoszy się i nie wywyższa się ponad innych, a traktuje każdego z należytą godnością i grzecznością, rozumiejąc, że ubliżając bliźniemu, ubliża przedewszystkiem sobie.

Rzeczy te p. Józef Omilian wójt gminy Wólka inaczej rozumie, i chociaż jest wybranym przez ogół, a więc w najlepszym wypadku pierwszym wśród równych, traktuje jednak swoich wyborców w sposób niedopuszczalny. Potrafi interesantowi lub interesantce, schylającej się do pocałowania

Jego Mści Wójtowskiej ręki, powiedzieć: „durniu, osie nie rozumiesz” lub pokazać swoją dygnitarską władzę: „precz, bo do paki wszedłeś!”.

Najgorzej ma za swoje, to wójt urzędu gminnego, letnia ofiara złości i manji wielkości p. wójta. Nazywa go stale, publicznie „durniem, łamakiem, chamem,” i kłóci się nad tym błędnym uposiedzonym fizycznie i niedorozwiniętym umysłowo człowiekiem. Praytem nadużywa jego funkcji, używając go do obsługi konia i wózka, tego jedynego majątku wójtowskiego, za co jedynym wynagrodzeniem i podziękowaniem jest rzęsisty grad wymysłów bardzo niecenzuralnych w języku urzędowym z dawnych przedwojennych czasów, którym przesłaki p. wójt i do dziś nie może wywierać. Lepiej by było gdyby wójt zamiast konia wójtowskiego doglądał urzędu gminnego, który jest brudny niedowypowiedzenia. Zasnaczył jednak należyte w spełnianiu obowiązków służbowych p. O. jest bardzo energiczny.

Korespondencja z Bakalarzewa.

Obywatelski czyn.

Polski most, osławiony i znany wszędzie, wszedł nawet w przysłowie, bo jest to taki most, którego właściwie niema, a jeżeli jest, to bez narażenia się na polamanie nóg, jechać przez niego nie można.

Przyzwyczajaliśmy się do naszych dziurawych mostów, i niewygodnych, i niebezpiecznych czasami brodów i zdaje nam się, że tak powinno być.

Ale dla ludzi, którzy żyli innym życiem, widzieli inny ład, nasze „porządki” są nie do zniesienia.

Nie mogli też spokojnie patrzeć p. Maciej Sakowski, który w maju roku bieżącego przyjechał z Ameryki, żeby zobaczyć swój kraj rodzinny, że na dość szerokiej i głębokiej rzece Rozpuda, przy wsi Rudka, gminy Wólka nie ma mostu.

Potrzeba mostu w tym miejscu wszystkim rzuciła się w oczy, a było bardzo wielu, co się w tym miejscu musieli nieraz namęczyć i nabiedzić przy przejeździe.

I to na co nie mogła zdobyć się przez całe wieki gmina z p. wójtem na czele, zrobiła dobra wola i energia kulturalnego człowieka.

Nie namysławiając się długo,

nie mędrkując i nie radząc wziął się p. Sakowski do dzieła i w prawdziwie amerykańską energią i szybkością w trzy tygodnie wybudował za własne, ciężko zapracowane w Ameryce pieniądze, masywny kamienny most.

Tym czynem p. Sakowski dowiódł swego wysokiego wyrozenia obywatelskiego, dał przykład, że należy żyć nie tylko dla siebie, pozostawił po sobie pamiętkę trwałą, za którą cała okolica będzie mu wdzięczna przez długie, długie lata i składa mu publicznie podziękowanie i życzy jaknajwiększego szczęścia i pomyślności w jego jaknajdłuższym i zyciu i jaknajowocniejszej pracy.

Swój do swego.

Hasło to coraz częściej rozbrzmiewa i coraz szerzej sąmnie kręgi. Musimy wytrwać długo i starać się opanować każdą gałąź wytwórczości każdej artykul handlu. Narodowa Organizacja Kobiół zorganizowała taką wytwórnio czapki i posiada stale na składinie różnego rodzaju czapki, wybierając sobie jako specjalność czapki sakalne. Daje materiał dobry, wykonanie solidne po cenach bardzo dostępnych. Przyjmuje zamówienia hurtowe i detaliczne.

Każdy żyjący może zapatrzeć się tanio w dobrą, ładnego fasonu czapkę, nabywając w pracowni pierwszej chrześcijańskiej wytwórnio czapki w Suwałkach przy ul. Kościuszki № 18.

ROZKŁAD jazdy pociągów na st. kol. POCIĄGI PRZYCHODZĄCE: Warszawa g. 8.25, Białogost g. 7.20 (19.20), Raczek g. 8.28 i 19.48 (7.20), Trakiszek g. 10.38 i 18.48. POCIĄGI ODCHODZĄCE: do Warszawy g. 20.20 (8.20 w.), Białogostu g. 5.00, Raczek g. 6.50 i 18.10 (6.10 w.), Trakiszek g. 8.38 i 16. (4 pp.). Pociagi z Suwałk do Trakiszka i Raczek i z powrotem kursują w niedziele wtorki i piątki.

WYŁATAN krzesła, fotele, kanapki prędko, tanio i dokładnie. Edward Lombke ul. Kościuszki 120.

Od Administracji

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Suwalskiego” uprzejmie prosimy P.P. Prenumeratorów o wpłacanie zawczasu prenumeraty na m-c września. P.P. prenumeratorzy zamiejscowi wpłacać mogą należność za pośrednictwem P. K. O. na nasze konto № 63677.

Obwieszczenie.

Podaję do wiadomości, iż na skutek rozporządzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lekcje w publicznych szkołach powszechnych, preparandach, seminarjach, szkołach zawodowych i gimnazjach Okręgu Szkolnego Białostockiego rozpoczną się dn. 15 września.

Dn. 25/VIII 1926 r.

Z. Gąsiorowski. Kurator

INSPEKTOR SZKOLNY w Suwałkach. № 2391.

Suwałki, dnia 25 sierpnia 1926 r.

Do Nauczycielstwa Szkół Powszechnych pow. Suwalskiego za pośrednictwem płatników.

Stosownie do telefonicznego polecenia Kuratorjum Okr. Szkol. Białostockiego podaję do wiadomości następujący telefonogram:

„Telefogram”.

Do panów Inspektorów Szkolnych Okręgu Szkolnego Białostockiego. Podaję do wiadomości, iż na skutek rozporządzenia Pana Ministra W. R. i O. P., lekcje w publicznych szkołach powszechnych, preparandach, seminarjach, szkołach zawodowych i gimnazjach Okręgu Szkolnego Białostockiego rozpoczną się 15 września 1926 r. Białystok 25/VIII 1926 r.

(—) Zygmunt Gąsiorowski Kurator.

Pierwszy telefonogram należy podać niezwłocznie do wiadomości wszystkim organizacjom szkolnym znajdującym się na terenie powiatu t. j. gimnazjom, seminarjom, preparandom i szkołom zawodowym. Telefogram nadat 25/VIII 1926 r. Frawdzik. kierownik biura. № telefogramu 21906.

Zapisy dzieci należy przeprowadzić przed 15 września b. r. P. P. Kierownicy (czki) szkół i P. P. nauczyciele (iki) winni pozostać w swych miejscach służbowych.

Inspektor Szkolny (—) F. Skurski.

OGŁOSZENIA.

Dnia 6 września 1926 r. o godz. 10 rano odbędzie się w gmachu Starostwa ponowny przetarg na dwa lokale sklepowe w budynku b. klubu miejskiego przy ul. Rynkowej № 75 w Suwałkach.

Warunki przetargu można przejrzeć w biurze Architekta powiatowego (Starostwo) od godz. 11 do 12.

(—) J. Budzaszek

Architekt Powiatowy.

1—1

CZYTAJCIE

„PRZEGLĄD SPORTOWY”

tygodnik poświęcony wszelkim gałęzjom sportu wydany pod redakcją Kazimierza Wierzyńskiego. Żądajcie u sprzedawców „Dziennika Suwalskiego.”

Korespondencja z Wiażajn.

Przepisy ruchu osobowego, jakie obowiązują w strefie nadgranicznej widocznie nie są dostatecznie znane ani ludności ani władzom, sprawującym ochronę granicy, jeżeli mógł mieć miejsce fakt następujący. Dnia 15 bm. młodzież miasteczka Wiażajny chciała zabawić się. Zabawa miała odbyć się w obrębie miasteczka. I chociaż żadne przepisy nie krępują ruchu osobowego wieczorem w obrębie miasteczka, jednak organizatorzy zabawy powiadomili posterunek policji i użyskali aprobatę, iż w mieszkaniu Adama Czarniewskiego przy ul. Wierzbolowskiej urządzają zabawę.

Gdy młodzież rozbawiła się w najlepsze, raptem dom został otoczony przez żołnierzy K. O. P. i zebrany nakazano rozejść się.

Naturalnie zebrani nie usłuchali ani takiego „rozkazu”, ani groźby granatów ręcznych ktorými ich straszono. Bawiono

się do switu. Gdy się rozcho-dzono do domu, żołnierze zatrzymali jednego z balowiczów Józefa Kojaka, mieszkającego w najbliższym sąsiedztwie przy tej że Wierzbolowskiej ulicy i porządnie go potraktowali kolbami.

Takie postępowanie nosi cechą osobistych porachunków, i samowoli, podrywa tylko zaufanie do tak popularnej i cieszącej się ogólnym uznanem instytucji jak K. O. P.

Kur. Teip.

Udzielam lekcji niemieckiego dla dorosłych i dzieci.

Oferty w Redakcji „Dziennika Suwalskiego”.

1—2

Prenumerata miesięczna z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową zł 4 gr 50. Cena ogłoszeń, tylko na 4-ej stronie, 25 groszy za wiersz milimetry 1-o szpaltowy drobne 10 groszy za wyraz. Ogłoszenia fantazyjne o 50 procent drożej.

Redakcja czynna od 11-ej do 1-ej i od 4-ej do 6-ej. Telefon Redakcji i Administracji 68.

Redakcja: KAZIMIERZ AUFFSZLAG.

Wydawca: STANISŁAW MILĘWSKI

Drak St. Milewskiego w Suwałkach

STAROSTWO SUWAŁKIE